

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
URAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Brez kompasa.

Ko je bil po vojni obnovljen boj med
klerikalci in liberalci, je bila postavljena
liberalna stranka samo pred eno
alternativo: ali skuša priti do politične
moči potem intenzivnega dela med na-
rodom in si tako pribori zaupanje na-
roda, ali pa si skuša na umeten način
s pomočjo Beograda pridobiti politič-
no moč. Prva pot je bila težja in dol-
gotrajnejša in mogla bi prinesli uspeh
še čez leta in leta. Druga pot pa je
bila lažja in je mogla prinesiti uspehe
že čez noč. Vsled tega ni čudno, če
so se tedanji voditelji liberalne stranke
odločili za drugo pot in če jim je bilo
zaupanje Beograda vladne važnejše ko
pa zaupanje slovenskega naroda. Do-
sledno temu so seveda skušali na vse
načine dokazati Beogradu svojo potre-
bo in tako je skoraj moralo priti do
onih nelepkih trditvev o državni neza-
nesljivosti večinske slovenske stranke.
Toda vlogo orožnika je bilo treba ule-
meljiti in zato je prišlo medsebojno to-
žarenje Slovencev v Beogradu na
dnevni red.

Precej časa se je ta politika našim
samostojnim demokratom, ki so vsled
svojega tiska postali glavni zastopniki
predvojne strankarskega liberalizma,
tudi dobro obnašala in čeprav so doži-
veli po vrsti pri vseh volitvah neuspe-
he, so bili vendar glavna vladna stran-
ka v Sloveniji in politična moč je bila
v njihovih rokah. Toda temelji te poli-
tike so bili tako zelo negativni, da je
morala ta politika doživeti slej ali prej
svoj neizogiben polom. Na vse zadnje
se je morala izkazati neresničnost tr-
ditve o prolidržavnosti Slovencev in
ravno tako je moralo prodreti spozna-
nje, da trajno manjšina ne more vlada-
ti nad večino. S spretnimi spletkami je
bilo sicer mogoče oddaljiti zmago tega
spoznanja, ni je pa bilo mogoče pre-
prečiti. In ko se je pričel boj za poli-
tiko sporazuma in je postala ta politika
tudi državna politika, tedaj je tudi že
bila osnova samostojne demokratske
politike na pesku, pa čeprav je umetno
vdihtavanje potem svežih intrig še pu-
šilo tej politiki malo življenja. Ko pa
je pred meseci vstopila SLS v vlado in
je bilo s tem priznано tudi na merodaj-
nem mestu, da trditve o njeni prolid-
ržavnosti ne drži, je bilo konec tudi zad-
njega klavnega ostanka policijske po-
litike SDS.

Sestava Vukičevićeve vlade in vsa
nadaljnja pogajanja za razširjenje vlad-
ne koalicije pa so dokazala, da je ta
konec definitivno in da mora SDS ali
s temelja revidirati svojo politiko ali
pa izgubi sploh vsako obstojno upra-
vilenost.

Vsa jugoslovanska politična javnost
je to tudi jasno spoznala, edino SDS,
ki je bila najbolj interesirana, da to
spozna, niti sedaj ni mogla najti svoje-
ga kompasa. In tako vidimo, da je iz-
gubila politika SDS sploh vsako smer.
Njeni voditelji sicer čutijo, da je nastala
nova situacija in tudi vedo, da bi
morali nekaj ukreniti, toda do dejanja
se ne morejo povzpeli. V prelepem
spominu so jim listi blaženi časi, ko so
kot policijski komandirali nad Slovenijo,
da bi mogli opustiti nado, da se ti časi
nikoli vendar še povrnejo. In zato ne
morejo najti kompasa in zato je vsa po-
litika SDS obvisela v zraku. Sicer sku-
šajo to fingirati s forsiranjem protikle-
rikalnega boja in s prazno polemiko,
toda celo to fingiranje postaja od dne
do dne slabotnejše in skoraj bodo mo-
rali tudi najvernejši pristaši SDS spo-
znati, da je doživela politika SDS ne-
popravljen polom.

Konsolidacija naše notranje politike se pričinja.

Beograd, 26. aprila. Neka izvršna
poučena in vplivna osebnost je dala o-
sedanji situaciji tole obvestilo: Prva na-
loga vlade je, da se ozdravi situacija
od vseh dosedanjih nenormalnosti, ki
so vplivale glavno na izigravanjem ene
parlamentarne skupine napram drugi
ali poedinih poslancev, ki so svojim
strankarskim interesom podjarmili tudi
vso državno administracijo. Prvi napa-
di na današnjo vlado, kakor oni Svetozar-
ja Pribičevića, imajo značaj navad-
ne vznemirjenosti in površnih zaključ-
kov. A situacija dobiva svoje oblike
še takrat, ko jo doume narod, a ne
potem likvidacije, ki se napoveduje v
v prezgodnjem momentu od opozicio-
nalnih leaderjev. Ta vlada je svobodna
pred vplivi in pred česlo neosnovanimi
zahtevami, ki so dosedaj ovirale svo-
bodno akcijo resornih ministrov. Skraj-
ni čas je že bil, da se ne zgubi vera v
zakonitost in da se na ta način učvrsti
legalnost v vseh odnosih naroda in
oblasti. Uzunovićeva vlada, 6 po šlevi-
lu, so faktično predstavljale dekadenco
v pogledu vladne avtoritete in vsaka
naslednja Uzunovićeva vlada je bila
vedno slabša od prejšnje. Morda je tu-
di Mussolini v tem našel pogum za svo-
jo nepomirljivost. Presekati serijo sla-
bih vlad, je bilo več kot državna potre-
ba. Novo situacijo je treba osvoboditi

od vsega tega, kar je dosedaj slabilo
Uzunovićevu vlado, z drugimi besedami,
treba je izvajati politiko zdravega po-
vratka v normalno celokupno državno
moč. Ta vlada ni proti Hrvatom zalo,
ker ni v njej Hrvatov. Nasprotno, v in-
teresu Hrvatov je, da se napravi konec
neodločnim odnosom med strankar-
skimi skupinami in da se najde pot za
najlepšo harmonijo med večino Hrv-
tov in večino Srbov tako v političnem
kakor v eličnem pogledu. Ta proces
povratka v normalne odnose med ra-
dikalni in demokratsko stranko je notra-
nji proces teh dveh strank in ta proces
morala preživeti popolnoma neovirano
od vpliva vsake druge stranke. Po mo-
jem mnenju je to globoka priprava za
nadaljevanje politike sporazuma, ki je
nekako postala tradicija i radikalov i
demokratske stranke. Zato se nikdar ne
more reči, da je današnja grupacija
proti Hrvatom. Veliko bolj se more
upravičeno trditi, da Hrvati izven vlade
računajo na večjo odredenost kakor je
to bilo prej, ko so bili v koaliciji. Do-
volj je, spomniti se pogošjih potresov
Pašićevih vlad! Ako ta vlada izvede
stabilizacijo v svojih strankah, bo s ta-
kim stanjem tvorila najboljše teren za
stabiliziranje vseh drugih koalicijskih
odnosov, ko bo prišel čas za to.

VPRAŠANJE POPOLNITVE VLADE SE ODPRTO.

Beograd, 26. aprila. Sinoči ob 9. je bil
v avdienci pri kralju Velja Vukičević.
Ta avdiencia se spravlja v zvezo z vest-
mi o popolnitvi vlade. Vukičević ni hotel
dati novinarjem nikakih obvestil. Izgo-
varjal se je, da je bil pri ministru dvora,
čeprav se ve, da je bil pri kralju. Zani-
mivo je, da je bil sinoči tudi dr. Ninčić
na dvoru.

Sinoči se je v političnih krogih razši-
rila vest, da bo postal dr. Srškić minister
notranjih del, a Boža Maksimović mi-
nister prosvete. Ta vest se v službenih kro-
gih ne potrjuje. Pač pa bo seja ministr-
skega sveta in na tej seji se bo vlada
službeno bavila z vprašanjem popolnitve
praznih resorov v vladi, kar bo oživilo
celo politično situacijo v Beogradu.

LJUBA JOVANOVIĆ JE POPOLNOMA OKREVAL.

Beograd 26. aprila. Kakor se doznava
iz okolice Ljube Jovanovića, je ta popol-
noma ozdravel in bo čez nekoliko dni,
najbrž še pred 1. majem, odpotoval v
kako večje kopališče, kjer se bo mudil
okrog mesec dni, da se popolnoma po-
pravi. Po povratku naj bi po dobljenih
informacijah takoj pričel z aktivnim po-
litičnim delom in prevzel izvajanje one
politike, ki je bila poverjena Velji Vu-
kičeviću, njegovemu najbližjemu sotrud-
niku.

MINISTER MILOSAVLJEVIĆ O NOVIH JADRANSKIH ZVEZAH.

Split, 26. aprila. Minister za promet
general Milosavljević je dal novinarjem
daljšo izjavo o programu našega pro-
meta v zvezi s Primorjem. Zelo laskavo
se je izrazil o Splitu.

Rešitev bi mogla priti le v tem pri-
meru, če bi se opogumila SDS na pot,
na katero bi morala stopiti že takoj po
vojni. Toda tudi ta pot bi mogla biti
uspešna samo pod pogojem, da naredi
SDS čez vso svojo povojno politiko
velik križ in da temeljito reformira tu-
di svoje vodstvo. Tega pa SDS ni več
zmožna, ker se ne more osvoboditi ni-

Dejal je, da imamo potrebo graditi ne
samo eno temveč več jadranskih želez-
niških prog. Taka prog bi bila n. pr.
ona, ki bi vezala južno Srbijo preko Pe-
ći in Andrijevice s Kotorom. Druga naj
bi vezala Bihać s Kninom. Tretja naj bi
šla preko Obrenovca na Šabac, Jelino
in Tuzlo in potem paralelno z današnjo
progo, ki gre od Broda na Sarajevo, da
spoji Tuzlo s Sarajevom. Potem bi se
nadaljevala od Sarajeva proti Mostaru
na Split. Del te naj bi šel do Melkovića.
Ta prog najbolj interesira, ker je naj-
krajša, najodbojnija in najcenejša zve-
za Beograda s srednjim delom našega
Jadrana. Ako Bog da, se bo intenzivna
gradnja železnic začela pri nas že to
poletje. Kraljevska vlada nam je dala
na razpolago 15 milijonov dolarjev od
Blairovega posojila. Namerava se na-
jeli še eno posojilo izključno za grad-
njo železnice. Z gradnjo jadranske pro-
ge vsaj od Beograda do Tuzle se bo
začelo takoj. Istotako bomo začeli gra-
diti prog iz Bihaća do Knina. Na ta na-
čin ne bomo samo zadovoljili potreb
naše države, ampak bomo zaposlili tu-
di nezaposleno našo prebivalstvo in od-
stranili našo gospodarsko krizo. Mini-
ster je obljubil, da bo delal na to, da se
skrajša vožnja na liški prog z izpre-
membo tračnic od Knina do Splita. Po-
skrbel bo tudi, da bo na tej prog ne-
koliko strojev za čiščenje snega.

Sinoči je minister odpotoval z brzim
vlakom v Beograd.

UREDNIK SPLITSKE »NOVE DOBE« KISIĆ — UMRL.

Split, 26. aprila. Sinoči ob 7. in pol
je po daljši bolezni umrl urednik split-
skega lista »Novo doba« Vinko Kisić.

ti od osebnega kulta in niti od svojih
dokazano slabih metod. Tako je SDS
obsojena v to, da ostane njena politika
brez kompasa in da samo tava v po-
polni neodločnosti. Kakšen pa more
biti konec take politike, ni težko uga-
niti. Zato pa je tem težje razumeti one
ljudi, ki se še vedno ogrevajo za poli-
tiko brez kompasa.

Podrobni rezultati avstrij- skih volitev.

Dunaj, 26. aprila. Od 165 narodnih po-
slancev, ki jim volijo avstrijske zvezne
dežele v Narodno skupščino, je znan
rezultat za 152 mandatov, medtem ko je
za 13, ki bodo izvoljeni izpod količnika,
uvedeno poslednje postopanje, kakor to
določa avstrijski volilni zakon. To postop-
panje ne bo završeno pred sredo.

Izvoljenih je 79 zastopnikov združene
meščanske liste, 67 socialnih demokratov
in 6 poslancev kmetijske stranke. Ko bo
izvršeno postopanje glede 13 mandatov
izpod količnika, bo imela združena me-
ščanska stranka 86, socialnodemokratska
70 in kmetijska stranka 9 mandatov. Po-
temtakem je z ozirom na zadnje volitve
l. 1923 izgubila meščanska stranka šest
mandatov, od katerih dobijo socialni de-
mokrati dva in kmetijska stranka 4. Me-
ščanska stranka razpolaga torej v zvezi
s kmetijsko stranko z večino 25 glasov v
skupščini.

»Arbeiterzeitung« in ostali listi, ki so
blizu socialnim demokratom, prinašajo
vesti, da bo državni kancelar Seipl de-
misioniral. Te vesti pa nimajo smisla,
ker mora po avstrijski ustavi stara vlada
po volitvah demisionirati in voli skup-
ščina z večino glasov iz svoje sredine no-
vo vlado.

Volivna udeležba je bila mestoma zelo
dobra in je mestoma dosegla 90 odstot-
kov. Vseh oddanih glasov je bilo
3.586.847. Od teh so dobili: Einheitsliste
1.728.175 glasov, socialni demokrati
1.529.375 in Landbund 222.182. Vse osta-
le stranke niso dosegle količnika in zato
so ostale brez mandata. Leta 1923 je bil
rezultat volitev ta-le: krščanski socialci
1.490.870, velenemci 259.375, socialni de-
mokrati 1.311.870 in Landbund 99.583
glasov.

V splošnem so skoraj povsodi napre-
dovali socialni demokrati, ki so pridobili
samo na Dunaju 100.000 glasov.

Na Dunaju samem so dobili socialni
demokrati 690.464, Einheitsliste pa
417.466 glasov. Zidovski kandidat Plasch-
ke in hakenkreuzler dr. Richl sta pro-
padla.

Na Štajerskem so dobili socialni demo-
krati 8, Einheitsliste 9, Landbund 3 man-
date, dočim so 4 še sporni.

Na Gradiškanskem so dobili: Einheits-
liste 57.133 glasov (3 mandate), socialni
demokrati 55.422 (3 mandate), Land-
bund 22.248 (1 mandat) in nar. socialisti
21.500 glasov.

Gornja Avstrija: Einheitsliste 290.329
glasov in 14 mandatov, soc. demokrati
141.499 glasov in 6 mandatov, Landbund
42.303 glasov in nobenega mandata, tri
mandate pa treba še razdeliti.

Salzburg: Einheitsliste 73.905 in 4
mandate, socialni demokrati 39.249 in
2 mandata (+ 1), Landbund 7790.

Tirolska: Einheitsliste 128.949 glasov
in 6 mandatov, soc. dem. 38.788 in 2 man-
data, Ude 3888 in noben mandat.

Predarlško: Einheitsliste 54.613 in tri
mandate, socialni demokrati 16.943 gla-
sov in 1 mandat.

SPORTNE VESTI.

Beograd, 26. aprila. Pri včerajšnji tek-
mi med Gradjanskim in Sando (Subo-
tica) je prišlo do nepričakovanega poraza
Gradjanskega. Tekma se je končala z re-
zultatom 2 : 1 v korist Sande. Slovan, ki
je včeraj nastopil kompletno, je potolkel
Jugoslavijo z 2 : 1. V Sarajevu se je vče-
rajšnja tekma med Haškom in Slavijo
končala z izidom 4 : 2 v korist Haška.

(Dalje, prik.)

Dnevne vesti.

— Pred kongresom naših mest. Priprave za I. kongres mest, ki se vrši dne 7. maja v Zagrebu, so končane. Kongresa se udeležijo 100 delegatov mest iz vse države. Število vseh udeležencev bo znašalo, kot se računa, preko 200.

— Ponudba dolarskega posojila za gradnjo železnice v Južni Srbiji. Neki ameriški finančni konzorcij je ponudil posojilo 20 milijonov dolarjev, ki naj bi se vporabilo specijalno za gradnjo železnice v Južni Srbiji. Predvsem bi prišla v poštev proga Peč-Bijakovica—Trizren—Tetovo—Bitolj. To bi bila vzporedna proga z obstoječo progo Skoplje—Bitolj.

— Nova farmakopeja. Ministrstvo za narodno zdravje v Beogradu je sklicalo dne 21. aprila, ki so se udeležili najuglednejši lekarnarji iz vse države. Anketa je pretresala načrt nove farmakopeje, ki bo veljala za vso državo. Anketa se sestane tekoma prihodnjega meseca še enkrat.

— Podpora vojnim invalidom. Z ozirom na vesti v časopisih, da je g. minister za socialno politiko povodom velikonočnih praznikov ukazal Udrženju vojnih invalidov znesek 170.000 Din in sedaj zopet 40.000 dinarjev, poročajo podpisani odbor, da je to naznailo namenjen invalidom, vdovam in sirotam cele kraljevine. Od tega zneska je prejel Oblasni odbor v Ljubljani za ljubljansko in mariborsko oblast 8.000 Din, ki so razdelili na 50 podružnic v enakih delih, t. j. 160 Din, koje ima vsaka podružnica razdeliti dvema najsiromašnejšima invalidoma. To v pojasnilo članom podpisane Udrženja, ki so pov. ečini mnenja, da je to nakazilo v celoti bilo namenjeno za Ljubljano.

— Slovensko planinsko društvo naznanja svojim članom, da na podlagi od sedaj od društva izdanih potrdil ne uživajo več polovične vožnje po državnih železnicah. Člani, ki že posedujejo taka potrdila, naj ista vrnejo z legitimacijami vred pisarni Slov. planinskega društva, ker jih mora po novem odloku potrditi tudi Direkcija državnih železnic v Ljubljani; potrdilo preskrbi društvo za vsakega člana samo.

— Prisilno delo za dekleta od 14. do 18. leta. Socialni odsek zagrebške policijskega ravnanstva doslej pri pobijanju nemoralnega življenja ni vedel kaj bi z dekletimi od 14. do 18. leta. Dekleta od 14. leta se oddajajo v poboljševalnice, dekleta, ki se prekorajčila 14. leto pa v prisilne delavnice. Za dekleta od 14. do 18. leta ni bilo nobenega zavoda. Sedaj je izdana odredba, po kateri se imajo oddajati ta dekleta v prisilno delavnico.

— Nestor madjarskih publicistov nevarno obolen. Iz Budimpešte poročajo: Nestor madjarskih novinarjev in dolgoletni urednik »Budapesti Hirlap-a« Cista Rakoczý je nevarno obolen na črevesni bolezni. Z ozirom na njegovo visoko starost, 83 let, je njegovo stanje brezupno.

— Reka bo v kratkem proglašena za svobodno luko. Iz dobro informiranega vira se poroča, da je proglasitev Reke za svobodno luko gotova stvar. Sprva so mislili samo Puntio franco razširiti, sedaj pa je italijanska vlada usvojila predlog, da naj se proglasi Reka za svobodno luko. To se zgodi v najkrajšem času.

— Dunajski Radio je v nedeljo že od osme zvečer naznanjal volilne rezultate. Spočetka večkrat med običajnim večernim programom, po 11. do 2. ponoči pa vsakih dvajset minut. Nemške postaje so te razglase loville z navadnimi sprejemnimi aparati in so jih potem po svoji anteni poslale v eter. Tako je bil v tej noči po vsej Evropi znan vspeh teh volitev. — Dunajski Ravag je tekoma volilnega boja odklonila vsako volilno agitacijo in vsako vest, ki bi prikrito delala reklamo za eno ali drugo stranko.

— Cenzura tiska na Poljskem. Iz Varšave poročajo: Ministrski svet je sprejel zakonski načrt, po čegar določbah bo onemogočena tisku vsaka kritika vladnega dela.

— I. splošna sportna razstava v Lvovu. Na inicijativno velesejmskega urada v Lvovu se vrši tam od 3. do 16. junija I. splošna sportna razstava mednarodnega značaja. Informacije o razstavi daje: Komitet Organizacyjny I. Ogólnopolskiej Wystawy Sportowej, Lwów, Jagiellońska 1.

— X. Mednarodni sejm v Budimpešti se vrši letos od 30. aprila do 9. maja. Prospekte dobijo interesi v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

— Razsodba v Zanibonijevem procesu. Proces zoper v zadnji atentat na Mussolinija zapletene osebe je končan. Sodba je sledeča: Tit Zaniboni je bil obsojen na 30 let ječe in 300 lit globe, general Capello na 30 let ječe, Ursela (in contumaciam) na 30 let ječe, Ducei na 12 let in 1 mesec ječe, Nicoloso na 10 let 10 mesecev in 10 dni ječe, Calligaro Alojz na 10 let 10 mesecev in 10 dni ječe, Riva na 7 let ječe. Razven tega so obsojeni vsi obtoženci na 3 leta posebnega nadzorstva po prestani kazni ter na trajno izključitev od vseh javnih služb. Obtoženca Cellotti in Calligaro Angel sta radi nezadostnih dokazov oproščena, pač pa je obsojen Calligaro Angel radi žaljenja varnostne oblasti na 4 mesece ječe.

— Železniška nesreča pri Vinkovcih. V soboto ob ponoči je prišlo na kolodvoru v Vinkovcih do karambolaže dveh vlakov, ki je zahtevala človeško žrtev. Na postaji je stal beograjski brzovlak, ki je čakal na tovrstnega. Medtem je privozil tovorni vlak vsled napačno postavljene kretnice po istem tiru ter se zaletel v brzovlak. Stroja obeh vlakov in prvi vozovi tovrstnega vlaka so bili poškodovani, vendar pa je povzročena škoda primeroma majhna. Slednje je zaslužil strojevodja tovrstnega vlaka, ki je pa plačal svojo vestnost z življenjem. Ko je namreč strojevodja opazil, da pride do karambolaže, je z vso silo zavrl. S tem se je moč sunka zelo zmanjšala, vendar se je pa zaril

prvi voz za službenim vozom tako nesrečno v službeni voz, da se je strojevodja pri tem smrtno ponesrečil. Pripomniti je, da je strojevodja žrtev svoje vestnosti: skočil bi bil namreč lahko pravočasno z vlaka ter prepuštil vlak njegovi usodi. V tem slučaju pa bi bilo sigurno več potnikov in uslužbencev ubitih in ranjenih, dočim so ostali tako vsi nepoškodovani.

— Ciganski tabor pred Karlovcem. V nedeljo je bil praznik svetega Jurija, ki ga cigani tako spoštujejo, da ga praznujejo cele tri dni. Ob tej priliki so se zbrali pred Karlovcem vsi cigani iz okolice, postavili pred mestom šotore ter zažgali ognje, na katerih pečejo meso. Pečenko zalivajo cigani pridno z vinom, ki so ga nakupili v Karlovcu. Sprva jih je hotela sicer policija pregnati, ko je pa prišel vsled tega njihov »knez« Nika Todorović na direkcijski ter garantiral, da bo v taboru za časa ciganskih praznikov popolni red in mir, je policija ciganom proslavljanje dovolila.

— Eksekutor defraudant in goljuf. Hamid Lašić je bil nastavljen pri srezkem poglavarstvu v Sanskem Mostu kot eksekutor. V tej svoji lastnosti je iztirjeval od strank denar, ki ga je pa pridržal večinoma zase. Ko so mu postala tla prevroča je pobegnil. Nato se je preživel nekoliko časa, kot trdi, z razpečevanjem ponarejenega denarja. Ker pa kupčija ni bila dosti prida, je prišel na drugo idejo. Podal se je v Vrtoče, kjer je več logarjev, ki jih je jel kot nadlogar »invepicirati«. Tako je prišel k logarju Klajču, kateremu je odnesel po izvršeni inspekciji samokres s taško, nakar je obiskal logarja Filipovića. Tudi temu je izmaknil v neopaznem trenutku samokres s taško, nakar sta odšla skupno v gozd. Med potjo je Lašić slučajno »opazil«, da je zamenjal v logarjevem stanovanju »slučajno« svojo revolver z njegovim. Pripomnil je, da ni vredno, da bi se radi tega vračala, češ, da pride v kratkem zopet. Ko je prišel Filipović domov, je našel mesto Lašičevega samokresa prazno torbico Klajčevega samokresa, vsled česar je gospoda »nadlogarja«, ki je bil tako nepreviden, da se je legitimiral logarjem s potvorenimi listinami, na katerih je bilo napisano njegovo ime, ovdal orožnikom, ki so ga aretirali. Obsojen je bil na 10 mesecev ječe.

— 200 delavcev utonilo v Missisipiju. Iz Newyorka poročajo: Vsled nenadoma narasle vode je utonilo v Missisipiju 200 delavcev, zaposlenih pri rešilnih delih na poplavljenem ozemlju. Doslej niso našli niti enega trupla.

— Eksplozijska katastrofa v Detroitu. V glavnem poslojpu Briggs Manufacturing Co., v Detroitu, kjer se izdelujejo sestavni deli avtomobilov, se je pripetila te dni ob času, ko je bilo zaposlenih v poslojpu nad 2000 oseb, velika eksplozija, po kateri je izbruhnil požar. Računa se, da je bilo pri tem 25 oseb ubitih, okoli 100 pa poškodovanih.

— Eksplozija v francoskem skladišču municije. V municijskem skladišču v Bailleul-u se je pripetila te dni velika eksplozija. Sedem oseb je ranjenih, med njimi tri težko.

— Največja cerkev Petrogradu. Izakovo katedralo je dala sovjetska vlada zapreti, ker bo cerkev izpremenjena v muzej pravoslavne cerkvene umetnosti.

— V zadnjem trenutku se je rešil. Angleški letalski poročnik David Grey se je dvignil te dni v Kanleon z aeroplanom v višino 2500 metrov. Nenadoma se mu je pokvaril stroj in letalo je jelo padati proti zemlji. Medtem je skočil Grey z letala, odprl padobran ter se spustil počasi na zemljo. Neposredno zatem je priletelo letalo s silno brzino na zemljo, kjer je popolnoma zgorelo.

— Tolpa ponarejevalcev denarja v Florenci. Kot smo poročali, je bilo nedavno aretiranih v Atenah več članov tolpe ponarejevalcev denarja, ki so falzificirali zlasti angleške funte v velikem stilu. Aretiranci so priznali, da je center družbe falzifikatorjev v Florenci. Na poziv inozemskih oblasti se je zganila tudi policija v Florenci ter uvedla preiskavo in izsledila center falzifikatorjev. Deset italijanskih mehanikov je imelo vzorno urejeno tiskarno, v kateri so fabricirali po naročilu svojih klijentov v inozemstvu v ogromnih količinah angleške funte, pa tudi druge novčance. Vseh 10 mehanikov je aretiranih.

— Rodbinska tragedija v Hamburgu. Te dni sta čula dva delavca iz nekega kanala klicati žensko na pomoč. Prihitele sta k vodi ter ženo rešila. Na policiji je kričala žena neprestano: »Vrnite mi moje otroke!« Bila je 28letna soproga lekarnarja Helena Just. Ko se je nekoliko umirila, je izpovedala, da sta sklenila on in njen mož, da si končata radi gmočnih neprilic z otroci vred življenje. Lekarnar je pripravil v to svrhu strup, ki ga je dal piti najprej nje in svojima otrokoma, 3-letnemu sinčku in 2-letni hčerki, nakar ga je pil tudi sam. Otroci so kmalu nato umrli. Mater in očeta so popadle strašne bolečine. Zbežala sta na prosto, kjer se je vrila lekarnarjeva soproga v vodo, odkoder so jo rešili delavci. Lekarnar je izginil, vsled česar se domneva, da se je vrغل tudi on v kanal in utonil.

— Dvoboj dveh deklet. Te dni so pripeljali v lvovsko bolnico dekleta, ki je imela težko poškodbo na obrazu. Zdravniška preiskava je ugotovila, da izvira poškodba od revolverške kroglice, ki je predrila dekletu levo lice v bližini nosa ter ji obličja v goltno. Deklica je izjavila, da jo je obstrelila njena prijateljica Javorska brez povičja na izprehodu. Policijske poizvedbe pa so ugotovile, da to ne ustreza resnici, temveč da sta se deklici dvobojevali. Povod je bil malenkosten: deklici sta se spili radi vprašanja, katero od njiju je pozdravil neki mladenič, ki sta ga srečali na ulici. V svoji eksaltiranosti sta aranžirali dvoboj na ameriški način: S samokresi v rokah sta se

podali na temen skedenj. Tam je zapalila vsaka od njiju svaščico ter jo držala v ustih, da je vedela nasprotnica kam meriti. Nato sta jeli meni nič tebi nič streljati, dokler se Bantava ni zgrudila težkopoškodovana na tla, nakar je pobegnila njena nasprotnica k svojim staršem.

— Pola Negri se poroči s — knezom. Filmska igralka Pola Negri pride v kratkem iz Amerike v Pariz, kjer se poroči. Njen bodoči soprog je knez Serge Maviani. Poroka se vrši dne 14. maja.

— Uničevalce podgan in miši kot nadvojvoda. Te dni je bil aretiran v Lajosmizsu na Madjarskem človek, ki se je izdajal za nadvojvoda Rudolfa ter živel na stroške laikovnina kmetov dalje časa prav dobro. Ker je pa pridno zabavljaj na obstoječi režim, je prisla stvar orožnikom na usesa, ki so nadvojvoda na neprijetno presenečenje kmetov uklenili in eskortirali v Budimpešto, kjer se bo možakar zagovarjal radi žalitve madjarske države. Slepac je identičen z nekdanjim uničevalcem podgan in miši, 70-letnim Adolfom Ferenczem.

— Dojenček privatni obtožitelj. Pred praskim okrajnim sodiščem se je vršila te dni nenavadna obravnava. »Kot tožitelj je nastopil neki 7 mesečni dojenček, ki ga je zastopal njegov oče ugleden češki novinar. Na zatožni klopi je sedela 20-letna pestunja Nanda Turek. Predzgodovina procesa je sledeča: Nedavno sta šla oče in mati dojenčka zvečer na obisk ter prepustila dojenčka Nandi. Naslednje jutro je prišla k novinarju sosedja, soproga nekega bančnega ravnatelja, ki mu je povedala: »Včeraj zvečer, ko vas ni bilo doma, je kričal več otrok tako kot doslej še nikdar. Stopila sem k vratom vašega stanovanja. V tem trenutku je zakričala pestunja nad malčkom: »Žri, grdobac, obenem je brcnila z nogo v otročji voziček. Nato sem potrkala ter vašo pestunjo prav pošteno oštel.« Novinar je Nando, ki je vse priznala, takoj spodil iz službe. Pri obravnavi je izjavil novinar, da misli, da ravna v soglasju s svojim miroljubnim sinčkom, če ne zahteva, da bi bilo dekle kaznovano, temveč prosi samo, da podeli sodnik vzorni pestunji oster ukor, nakar je tožbo umaknil. Sodnik je pestunjo tako oštel, da ji bo še dolgo zvenelo v ušesih.

— Podpornemu društvu slepih, Ljubljana. Wolfova 12 je darovala mesto venca na grob dr. Wisingerja v Litiji rodbina Perparjeva 100 Din, za kar se ji odbor omenovanega društva najiskrenejše zahvaljuje. — Podporno društvo slepih.

— Aretacija tihotapke saharina v Brodu. V Brodu je bila te dni aretirana radi vtihotapljanja saharina Terezija Berger. Našli so pri njej nič manj kot 788 kg saharina. Bergerjeva je priznala, da je vtihotapljala že dalje časa saharin iz Avstrije.

— 85letni starci poročili 65letno starke. — 85letni duhovnik Sharleks Parnurs je dvoril sedaj 65letni gospej Eleonor Marks nad 20 let. Končno jo je povedel te dni pred oltar. »Mlada« zakonca sta oba iz Newyorka; da pa nista vzbujala v Newyorku nepotrebne pozornosti radovednežev, sta potovala v svrno poroko v Los Angeles. »Medene tedne« bosta preživela v Hollywoodu. Parnurs je spisal več knjig, najbolj znana med njimi je knjiga »Kaj bi bil svet brez religije«.

— Krava v spalnici. Mesarski vajenec varazdinskega mesarja in gostilničarja Berstein je imel odvzeti te dni mlado kravo v spalnico. Ker se krava ni dala spraviti z dvorišča, jo je začel vajenec mlatiti z dolgim kolom. To je kravo razjutilo, zaletela se je z glavo v vajuje, ga vrгла na tla, dvignila rep visoko v zrak, dirkala parkrat okoli dvorišča, nato pa stekla po stopnicah v prvo nadstropje, se zaletela z rogovi v zaprta vrata spalne sobe in udrla v sobo. V sobi je skočila s prvimi nogami na kanape, nad katerim je viselo veliko zrcalo. Nato je jela prevračati v sobi mobilije. V eni od postelj je ležala 13-letna Bersteinova sorodnica. V silnem strahu je jela klicati deklica iz vsega grla na pomoč. Na njene klice je prihitelo v spalnico več ljudi. Ko je krava zagledala svoje preganjalce, je hotela skočiti skozi okno. Med tem pa sta jo zgrabila vajenec in hlapec za rep ter jo s težko muko obvladala in odvedla iz spalnice. Tudi na hodniku sta imela z njo mnogo opravila. Stopnice so pasirali vsi skupaj bolj po zraku kot po tleh. Ko so jo prignali srečno v klavnico se Bušteinov hlapec ni mogel dovolj načuditi, rekel je, da je hujša kot nosorog.

Ljubljana.

— Odbor »Kola jugoslovenskih sester v Ljubljani«, ki je poslal s svojega običnega zbora udanostno prozjavko Nj. Vel. kralju in kraljici, je prejel od ministra dvora sledečo zahvalo: Njegovo Veličanstvo kralj blagovolil je odrediti, da se sporoči Njegova srčna zahvala za izjavo udanosti, poslano prilikom običnega zbora.

— Turneja ljubljanske opere. Naša opera je dobela tudi letošnje leto povabilo iz Sarajeva, Dubrovnika in Splita, da priredi v tamošnjih gledališčih vrsto predstav. Uprava je povabila sprejela, začela razgovore s tamošnjimi gledališkimi upravami in kakor hitro bodo vse formalnosti ugotovljene, pričbimo repertoar gostovanj kakor tudi natančne datume. Po predpripravih sodeč začne gostovanje opere 14. maja v Sarajevu in konča 1. junija v Splitu.

— Žepni robci, nogavice, kravate, srajce itd. po solidnih cenah najfinije kvalitete pri FR. PAVLIN, Gradišče 3.

— Aretirani komunisti. V nedeljo, dne 24. t. m. je preteklo sedem let, odkar so padle na Zaloški cesti žrtve tedanjega železničarskega štrajka. Ob tej priliki je tukajšnje delarstvo okrasilo grobove svojih padlih tovarišev s cveticami in venc. Ker so nekateri pri te mnemoliki preveč govorili, je uvedla policija preiskavo ter aretirala več komunistov, med katerimi sta bili tudi dve ženski, jih zaslila ter po parurnem pritvoru večinoma izpustila na prosto, nekatero pa še pridržala.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 26. aprila: Zaprt.
Sreda, 27. aprila: »Pegica mojega srca.« — Red A.
Četrtek, 28. aprila ob 15. uri popoldne: »Triglavska bajka.« Predstava za šolsko mladino po izredno znižanih enotnih cenah. — Izven.
Petek, 29. aprila: »Vojček.« — Red D.
Sobota, 30. aprila: »Hlapci.« Delavska predstava v proslavo 1. majnika. — Izven. Znižane cene.

Opera.

Torek, 26. aprila: »Tajda.« — Red E.
Sreda, 27. aprila: »Eros in Psiche.« — Red A.
Četrtek, 28. aprila: Zaprt.
Petek, 29. aprila: »Madame Butterfly.« — Red C.

Gostovanje gne. Ante Kovačič. V sredo dne 27. t. m. gostuje v ljubljanski drami gospodična Anta Kovačič, članica mariborskega Narodnega gledališča. Gospodična Kovačičeva je izšla iz ljubljanske Dramatične šole, igrala kaj pogostokrat na odru St. Jakobskega gledališča v Ljubljani ter bila pozneje angažirana kot članica drame mariborskega Narodnega gledališča. Tu je kreirala celo vrsto tudi glavnih vlog in to s prav lepim uspehom in toplim priznanjem tako s strani kritike kakor tudi publike. Posebno je ugajala Mariborčanom v vlogi drame »Pegica mojega srca« s katero vlogo gostuje tudi v sredo na naših deskah. S tem gostovanjem izpolni uprava nadebudni slovenski igralci vročo željo nastopiti v ljubljanski drami. Predstava se vrši za abonente reda A.

Sport.

Lahka atletika. Spencer je tekel v Kaliforniji 440 y v 47.8 sek. Svetovni rekord na to progo znaša 47.4 sek. — Amerikanski sprinter Paddock se namerava vdeležiti izbirnih bojev v Zjedinjenih državah v svrhu določitve moštva za olimpijske igre. — Wide je pretekel pri neki brooklinski prireditvi 1 miljo v 4:16. — Nov rekord v hoji na 25 km je postavil v Charlottenburgu Nemec Schwab, ki je prehodil to daljavo v 2 urah 5 min. 12.2 sek.

Suzana Lenglenova bo v mesecu maju absolvirala v Angliji nekaj ekshibicijskih bojev. Prireditelji morajo garantirati za vsak dan 1000 funtov t. j. ca 264.000 Din. Dunajčani, ki bi radi pripravili Lenglenovo do tega, da nastopi na Dunaju, za enkrat še ne bodo dosegli svoje namere, ker Dunaj ne more niti ene tretjine gornje svote plačati. Švedska monstre-plavalna stafeta. V Stockholm se je vršila vsakoletna velika 20x50 y stafeta ki nam poda sliko o sprinterskem materijalu Švedov. SKK, klub Arne Borga, je zmagal izmed štirih moštev v 8:45.2, Arne Borg sam je plaval svojo stafeto v 23 sek. V okvirnih bojih je zmagal Arne Borg v plavanju na 200 m v 2:19.9.

Ogrka Evi Lukacs je zboljšala pri halskem mitingu budimpeštanskega visokošolskega saveza svetovni damski rekord v skoku brez naleta za 6 cm na 2.56 m. Rekord pa skoraj ne bo priznan, ker je postavljen v pokritem prostoru.

Jack Dempsey in Capablanca. Zmagovalec v newyorškem šahovskem turnirju, ki je trajal približno en mesec, svetovni prvak Capablanca, je zaslužil 2400 dolarjev. Jack Dempsey pa je zaslužil v boju proti Gene Tunneyu, v katerem je zgubil svojo prvenstvo, v vsaki minuti boksmatcha 2400 dolarjev. Vidimo tedaj, da v našem modernem času najnovejše duševno delo celega meseca ni niti toliko plačano kakor telesno delo s pestmi svetovnega bokserja v eni minuti.

Amerikanska halska sezija stoji danes v znamenju dveh izbornih atletov, Edvina Wideja in Lloyd Hahna. Dočim uživa Šved že dalj časa svetovni sloves, se je Hahn po vstopu šele zadnja leta. Njegov najboljši vspeh je bila zmaga nad Widejem na 1 miljo, pri čemur je ostal s 4 : 12 samo za 1/4 sek. pod svetovnim rekordom. Hahn je začel svojo karijero kot sprinter. Potem se je pa sistematično lotil srednjih jger, kjer se je kmalu tako spopolnil, da je že leta 1923 premagal slavnega Joe Raya. Ščasoma je postal najboljši amerikanski tekač na srednje distance. V nasprotju z lahkim prožnim tekom Wideja se zdi tek Hahna težak. Kakor dr. Peltzer, tako zmaguje tudi Hahn s svojo neupogljivo energijo ter razpolaga kakor tudi Peltzer s sijajnim končnim opurtom. Vrhu tega poseduje Hahn, kar je za ambicioznega sportnika neprecenljive vrednosti veliko premoženja, ker je torej popolnoma neodvisen.

Olimpijskih zimskih iger se udeležijo od 54 povabljenih držav že čedno število: Norveška, Poljska in Čehoslovaška so že obljubile udeležbo. Egipt, ki ne pozna zimskega sporta, pokaže svojo simpatijo s tem, da odpošlje enega delegata. Kanada bo odpustila svoje slavne hokey-moštvo in team umetelnih in brzodrsalcev. Jugoslavija je prijavila 10 tekmovalcev. Anglija se udeležijo skoraj vseh razpisanih konkurenec ter bodo v raznih tekmah tudi zastopniki Avstrije, Švedske in Finske, kakor tudi Latvije in Ogrske. Belgija bo kmalu podala definitivno odločbo;

manjkala bo samo Danska, ki sploh ne goji izrazitega zimskega sporta.

Berlin dobi največje plavalnice. V maju se odpre v Berlinu največja evropska pokrita plavalnica, ki bo imela skupno z galerijskimi 1.200 sedežev. Plavalni basini meri 33½ x 15 m in bo vseboval 1000 kub. metrov vode. Premikalna okna v stropu s površino 700 kvadrat. metrov in stranska okna s površino 750 kvadrat. metrov, bodo dajala dvorani dnevno svetlobo. Za zgradbo cele dvorane bodo potrebovali samo 4 mesece.

Gospodarstvo.

× Dostava vagonov v izvozni jesenski sezoni. V svrhu zagotovitve čim večjega števila vagonov za izvozno jesensko sezono, odredila je generalna direkcija državnih železnic v Beogradu, da se mora do početka izvozne sezone t. j. do 1. septembra t. l. prevoz lesnih pošiljk in drv za kurjavo z vsemi sredstvi pospešiti. V času izvozne sezone bodo dostavljala železniška uprava za prevoz lesnih pošiljk in drv za kurjavo v lokalnem in inozemskem prometu potrebne vozove šele tedaj, če bodo dostava vagonov za druge sezone predmete popolnoma zagotovljena. Ker je v času jesenske sezone notorično pomanjkanje odprtih vagonov za sezone predmete (premog, sladkorna pesa), je prosila Direkcija državnih železnic v Ljubljani Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, da obvesti o gornjem vse zainteresirane, pri čemer pripominja, da Generalna direkcija državnih železnic ne bo upoštevala pritožb radi nezadostne dostave vagonov za lesne pošiljke v času izvozne sezone.

BORZE

dne 25. aprila 1927.

Ljubljana. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 95—86, Voja škoda 339—340, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195—

197, Ljubljanska kreditna 150 den., Merkantila 98—98 (zaklj. 98), Prašedion 850—0, Kreditni zavod 160—170, Trboveljska 0—500, Vevče 135, Stavba 55—65, Sešir 104—0.

Zagreb. Dunaj 800.5—803.5, Berlin 1350 do 1353, Italija 305.01—307.01, London 276.20 do 277, New York ček 56.75—56.95, Pariz 222.75 do 224.75, Praga 168.80—169.10, Švica 1094 do 1097.

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.27, New York 519 in petnajst šestnajstink, London 252.675, Pariz 20.3605, Milan 28, Praga 15.40, Budimpešta 90.675, Bukarešta 3.35, Solija 3.75, Varšava 58.10, Dunaj 73.125.

KOLIKO JE DUNAJ STAR?

Splošno se domneva — tako so učili preje tudi v šolah — da je Dunaj eno od najstarejših nemških mest, eno od maloštevilnih mest, ki so se razvijala kot n. pr. Trier, Köln, Mainz in Regensburg brez pravega presledka od njihove ustanovitve izra rimskih časov do današnjega dne. Po tej hipotezi se je razvil Dunaj iz starega rimskega mesta Vindobone, ki je stalo, kot dokazujejo izkopnine, faktično v centru dunajskega pomerja. Zdi se, da je bila Vindobona precej velik municipij, vreden, da je stanoval v njem dalje časa celo mogočni cesar Mark Avrel. Toda temu ni tako, lepa legenda o identiteti Dunaja z rimsko Vindobono ne drži. Sicer iz geografskih vzrokov nikakor ni slučaj, da je stala Vindobona na istem mestu, kot stoji Dunaj. Toda med zgodovino obeh mest ni nikake zveze.

Rim je še vedno stari Rim, dasi se je njegov pomerij znatno premaknil; isto velja o Atenah, Milanu, Parizu, Lyonu ter starih nemških mestih v Porenju, ki so nastala iz rimskih kolonij. Od pogina rimske Vindobone do postanka nemškega mesta Dunaja pa je preteklo najmanj 500 let. Med tem časom je stalo sicer na dunajskih tleh več člo-

veških naselbin: majhnih vasic in posameznih pristav, toda ničesar takega, kar bi se lahko smatralo kot nadaljevanje keltsko-rimskega mesta Vindobone, katerega sledove najdemo k večjemu še v 6. stoletju.

Dolgo časa se je zdelo, da izvira ime Wien (Vienna) iz rimskega imena Vindobona, ki ga izvajajo iz imena neke rimske Kohorte (Cohors Faviania). Ta hipoteza pa je dandanes ovržena in jako verjetno je, da izvira ime Wien od kakega slovanskega izraza, prav tako kot Berlin, Breslau, Dresden, Leipzig, Danzig, in imena toliko drugih nemških mest, ki so nastala iz nemške kolonizacije v nekdanjih slovanskih pokrajinah.

Veliko nemško kolonizacijsko gibanje se je razširilo na severu šele okoli leta 1100 na drugo stran Labe. V alpskih deželah se je pričela nemška, v prvi vrsti bajuvarska in frankovska kolonizacija za časa Karla Velikega ter je bila okoli leta 1000 že skoraj popolnoma zaključena. Tudi današnja Avstrija je bila, prav tako kot sev. Nemčija, skoraj do Vezere približno od leta 550. do leta 900. obljubena po večini od Slovanov. Ker pa je bilo poljedelstvo Slovanov zelo primitivno in malo produktivno, so morali biti Slovani, kar se tiče števila, prav majhen narod. Najbrže so imeli naselbine samo v najbolj rodovitnih, oziroma za pašo najbolj ugodnih pokrajinah, kot n. pr. vzdolž rek in v širokih dolinah. Te naselbine pa so morale biti prav majhne ter so neprestanim vpadom tatarskih roparskih tolp — najprej Obrov, nekako od leta 600. do leta 800., potem Madjarov pa od leta 890. do 995 le težko kljubovale. Germansko-bajuvarske priseljevanje in kolonizacija nista našla skoraj nobenega odpora. Posebno dunajska kotlina je bila izpostavljena vpadom Obrov in Madjarov.

Ko je bila ustanovljena leta 976. Vzhodna marka, je imela dunajska kotlina za bajuvarske koloniste pač malo privlačnosti. Bamberžani so ustanovili svojo prvo trdnjavo

v Melku. Šele po letu 1000. so se jeli naseljevati Bajuvari in Franki na popolnoma pustem ozemlju današnjega Dunaja. O kaki mestu podobni naselbini ni bilo takrat niti sledu, pač pa je životvarilo mogoče v okolici ruin Vindobone par mizernih slovanskih vasi. To se da sklepati iz par krajevnih imen na Dunaju. Ta imena so dobro germanizirana, mnogo bolj kot na Pruskem. Währing n. pr. odgovarja Warinu ali Warzinu, imenom, ki jih srečamo v severni Nemčiji pogosto, Döbling je najbrže identičen s slovanskim krajevnim imenom Deblin. Meidling z Modlin. Gora Jauerling v Wachau-i se je imenovala za časa Slovanov Javornik, Mura Morava, Mürza Moravica in Trauna Trava (Trava, Trave, Drau).

Vsekako je sigurno, da v slovanski epohi na dunajskih tleh ni bilo ničesar, kar bi imelo kolikaj pravice nazivati se mesto ali pa veljati za nadaljevanje takrat zdavno porušene Vindobone. Stale so tam same raztresene majhne vasi, obstoječe iz lesenih in glinastih hiš. Ena od teh vasi se je pač imenovala Wien. Ime najdemo prvič leta 1080. v neki kroniki, kjer je navedeno kot kraj, v bližini katerega je bila na umiku se nahajajoča vojska cesarja Konrada od Madjarov poražena. Šele ko so preložili Babenberžani, ki so se naselili najprej v Melku, nato pa zgradili na Leopoldsbuergu grad, svojo residenco v sedanjih prvi dunajski okraj, so se jeli naseljevati tja Franki in okoli gradu je zraslo kmalu — najbrže zgrajenih iz materiala razvalin Vindobone — par ducatov kamenitih hiš, katerih prebivalci so se združili v mestno občino. Šele leta 1137 se omenja Dunaj prvič kot mesto. Dunaj je nastal torej kvečjemu šele leta 1100., vsled česar ni nikakor starejši kot n. pr. Nürnberg, temveč najbrže celo mlajši, pa tudi mlajši kot Praga. Od ustanovitve mesta torej ni preteklo dosti več, kot 800 let, dočim je minilo najmanj 1400 let, odkar je propadla rimska Vindobona. (H. Sch., Arbeiterzeitung.)

Don-Juanke.

Med ljudi so bili pomešani mladi elegantni, a plačani plesalci, ki so spadali k oboju dancinca in skušali urejevati to mešano družbo pri plesu in spravit vanjo nekoliko discipline in ritma. V valjujoči množici so se tudi kretale krasne postavne manekinov prvih pariških modnih ateljevov v zelo drznih toaletah.

Pri mizi v kotu sta sedela karikaturist Whip in ravnatelj velikega dnevnika s posestnikom ene največjih pariških trgovin. Malo naprej pri večji mizi se je nahajal afriški princ, kojega mastni trebušček se je prav slabšno počutil v evropskih hlačah in smokingu. Njegova temna polt in kodrasti lasje se prav nič niso skladali s skrobano snežnobelo srajco in ovratnikom in s črno kravato. Imel je kar tri sinove seboj, bili so suhljati, temnopolti, a lepi, in vzbujali so radovednost plesalk, ki svojega zanimanja zanje kar nič niso skrivale.

Na desni strani princa sedi nadvojvodinja Hilda von Tinsburg, rojena Nemka, ki je pa po mirovni pogodbi postala danska državljanka, enako kot njen soprog knez Oton, ki je bil vedno frankofil in se je v začetku vojne umaknil iz Nemčije, samo zato, da mu ni bilo treba služiti proti Franciji. Hilda je velika in suha, noge in roke ima preveč dolge in preveč mišičaste, obraz pa brez vsake gube, tako, da je težko doleteti njeno starost. Njene modre oči so nekoliko motne, njeni bujni temnordečkasti lasje pa naravnost občudovanja vredni. Hilda je z dušo in telesom Parizanka, enako kot afriški princ. Živela je pred vojno dolga leta v Parizu in ko je bil sklenjen mir, se je takoj tja vrnila. Pravi, da kar gori za Pariz. (ich schwärme für Paris!) in dancinji so jo takoj pritegnili.

Vsa blažena pleše z elegantnim plesalcem Ramonem Genazom, ki ga smatrajo boljši krogi za sumljivo osebo, h kateremu pa vendar ljudje najvišje družbe zahajajo v njegovo malo palačo v Passyju.

Gosti afriškega princa pri isti mizi so še komteza de Verzieux, iz stare francoske plemiške rodbine, potem letalec, ki je tako slaven, da niti noče nositi traka svojega Vojnega Križa, in pa satirik in romantik Mercenil, ki pravi, da zbira tukaj snov za svoj novi roman.

Pri mizi na nasprotni strani sedijo štiri dame, ki tudi igrajo prve vloge v tej pariški komediji. Vse štiri so izredno elegantno oblečene. Kot edino moško spremstvo imajo mladega podporočnika v uniformi, ki je očitno sin ene izmed njih. Popolnoma ji je podoben. Ta dama ima sicer že bele lase, a mlad obraz. Od ostalih treh izgledate dve kakor preveč razcvetele rože, ki jih bo osulo prvo deževno jutro ali prvi vroči solčni žareki: ena je velika in kostanjevih las, druga pa majhna in ima krasno rusasto glavico. Tretja je židovski tip, ima krasna čudovito mlada prsa, a bolešno bled obraz. Oči ima temne z dolgimi črnimi obrvi, kot algerske plesalke plemena Ouled-Nail, ki so znane kot najstrastnejše afričanske kurtizane. To je Kamila Engelmann, hčerka bivšega direktorja Kreditne banke. Po očetovi smrti vodi banko sama bolje kot kak moški.

Mladi podporočnik pleše z ljubko rdečelaso lutko in vsi pogledi v dvorani sledijo tesno objetemu paru, medtem ko eden ali drugi gledalcev zašepeta ime plesalke: Berta Lorande, ki je napisala štiri znamenite romane in je z njimi prekosila najboljše moške romane pisce.

Madame de Trévoux, mati podporočnika, je tudi zapustila svoj sedež in tako je pri mizi ostala še ena dama, v istini najlepša izmed vseh. Sanjavo gleda v

vrvenje, nepremično sedi in komaj odgovarja na poklone mladih gospodov, ki kot metulji obletavajo njeno mizo in bi radi z njo plesali. Ena njenih krasnih rok, ki jo obdaja v zapestju verižica iz biserov, se naslanja na rob prta, medtem ko druga malomarno visi navzdol in drži napol ugaslo cigareto.

Ce bi te cigarete ne bilo, bi človek nehote mislil, da je portret in model enega velikih angleških slikarjev. Prsti, ki držijo cigareto, so naravnost občudovanja vredni in nobena plemkinja ne bi bila mogla imeti krasnejših rok.

To je komtesa Anderny. Čeprav gleda sanjavo v daljavo, vendar njene kostinjeve oči divje žarijo pod ozkimi, a dolgimi obrvmi, ki izgledajo, kot bi bile prevlečene z dvema potezama tankega čopiča. Grudi se ji burno dvigajo in nea obrazu ji je čitati, da je vsa razburjena.

Mercenil je vstal od mize afriškega princa in stopil za steber ter od tu skrivaj opazoval božanstveno komteso. Hotel je vleteti, kam gleda lepa dama. Pri mizi, kamor so bili usmerjeni njeni pogledi, zapazi štiri osebe: najprvo gospoda in gospo Saulnois, profesorja filozofije na Collège de France; nadarjen pisatelj in govornik, sicer malo plitek, toda razvajan od uspeha, ki ga je povsod žel pri bogatih ljudeh in v višji družbi. Občeval je mnogo v najboljših krogih, kamor ga je bila uvedla njegova spretna soproga, lepa kot madona in zvesta kot Penelopa, kljub temu, da jo skoraj gotovo možak vara. Sicer pa morda tega ne vé.

Njej nasproti sedi Maurice de Guilloux, ki je bil pred vojno poslaniški ataše na Dunaju, se potem ves čas boril na fronti in po vojni dobil prijetno sinekuro. Očitno si skuša pridobiti naklonjenost ljubke gospe Saulnois. (Dalje prih.)

Najboljša v materialu in konstrukciji so:

Josip Petelinca
kolesa in šivalni stroji

znamke
Gritznar, Adler in Phönix.

Najlepše opreme, pesamezni deli, pnevmatika, igle za vse sisteme — samo v
Najnižje cene. — Tudi LJUBLJANI blizu Pražernovega
na mesečna odplačila. spomenika ob vodi.

MALI OGLASI.
Za vsako besedo se plača
50 par. Za debelo tiskano
pa Din 1.—

Kontoristinja
samostojna moč, večša
knjigovodstva, korespon-
denca, stenopisja in stro-
jepisja, išče službe. Po-
nudbe prosi na upravo
lista pod značko >Več-
letna praksac.

Simon
Klimanek,
LJUBLJANA,
Selenburgova ulica št. 6
izdeluje obleke za gospe-
de po najnovejši modi
in zmernih cenah. V sa-
logi ima vedno najboljše
čevlje in angleško suknjo.

Premog - Čobin
Wellera 1/II. Telef. 54

Iščem

za 1. julij stanovanje, ob-
stoječe iz kuhinje ter 1
do 2 sob. Plačam dobro
Naslov v upravi lista.

**Izredno ugoden
nakup.**

Dne 27. aprila 1927 ob
pol desetih je pri okraj-
nem sodišču v Kamniku
soba št. 6, javna dražba
za obrt ali manjše pod-
jetje zelo prikladnega po-
sloja z vrtom in večjo
parcelo v Domžalah. —
Ugodni plačilni pogoji.
Najmanjši ponudek 98.300
dinarjev, varščina 18.495
dinarjev. — Informacije
pri dr. Emilu Stare-tu,
odvetniku v Ljubljani.
Tavčarjeva ulica 4.

Posebni oddelek za gospe

TISKARNA „MERKUR“

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 2852. TELEFON ŠTEV. 2852.
Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Širite „Narodni Dnevnik“!